

Vlieland

Vlieland is vanuit het westen gerekend het tweede bewoonde Nederlandse Waddeneiland, gelegen in de provincie Friesland. In vroegere tijden maakte het deel uit van het gewest Texla. Het eiland is onderdeel van de gelijknamige gemeente Vlieland. Ten zuiden van het eiland ligt Texel, ten oosten van Vlieland ligt Terschelling. Van de vijf bewoonde Waddeneilanden heeft Vlieland de hoogste duintop: 45 meter hoog.

De gemeente Vlieland telt 1.112 inwoners (30 april 2017, bron: CBS). In de gemeente ligt slechts één dorp, genaamd Oost-Vlieland, dat ongeveer 1070 inwoners (2004) heeft.

Met 28 inwoners per km² is Vlieland na Schiermonnikoog de dunstbevolkte gemeente van Nederland; veruit de meeste inwoners wonen in de dorpskern.

Inhoud

Geschiedenis

Geografie

Kernen

Vliehors

Aangrenzende gemeenten

Politiek

Gemeenteraad

College van B&W

Bezienswaardigheden

Vuurtoren

Economie en infrastructuur

Toerisme

Vervoer

Haven

Bekende Vlielanders

Foto's

Externe link

Geschiedenis

Het noordelijke deel van Texel, Eierland, was ooit een deel van Vlieland. Door het ontstaan van het Eierlandse Gat werd Eierland van Vlieland gescheiden. Door verdere veranderingen in zeestromen is Vlieland aan de westzijde steeds verder geërodeerd. Vroeger was er naast Oost-Vlieland (*Osteynde*) nog een

Vlieland

Gemeente in Nederland 	
	
	
(Details)	(Details)
	
Situering	
Provincie	<u>Friesland</u>
Coördinaten	53° 28′ NB, 5° 6′ OL
Algemeen	
Oppervlakte	315,80 km²
 - land	36,13 km²
 - water	279,67 km²
Inwoners (30 april 2017)	1.112 [?] (31 inw./km²)
Bestuurscentrum	Oost-Vlieland
Belangrijke verkeersaders	<u>Veerdienst Harlingen</u> - <u>Vlieland</u>
Politiek	
Burgemeester (lijst)	<u>Tineke Schokker</u> (<u>CDA</u>)
Zetels	
Gemeenteraad	9
VVD	4
Algemeen Belang	3
GroenWit	2
Economie	
Gemiddeld inkomen (2012)	€ 30.600 per huishouden
Gem. WOZ-waarde (2014)	€ 243.000
Overig	
Postcode(s)	8899
Netnummer (s)	0562
CBS-code	0096
CBS-wijkindeling	zie <u>wijken en buurten</u>
Amsterdamse code	10211

tweede dorp, genaamd West-Vlieland (*Wēsteynde*), van dit dorp werden in 1736 de laatste huizen ontruimd na tientallen jaren van overstromingen en pogingen tot wederopbouw

Bij Vlieland en Terschelling vond op 19 en 20 augustus 1666 de Ramp van 1666 of *Holmes's Bonfire* plaats: een Engelse aanval onder leiding van admiraal Robert Holmes leidde op 19 augustus op de rede van Vlieland tot de ondergang van de grootste koopvaardersvloot binnen de grenzen van de Republiek en de dag erop tot vernietiging van het dorp West-Terschelling. De Vlielandse predikant Frans Esausz. den Heussen schreef er in 1667 een verslag over: *Gedachtenisse van d'Engelsche Furie op de Vlietstroom en der Schelling*.^[1]

In de Tweede Wereldoorlog was Vlieland onderdeel van de Duitse Atlantikwall. De Duitsers bouwden twee batterijen luchtafweergeschut en legerden meer militairen op het eiland dan er inwoners waren. Tot 1942 hoorde Vlieland bij de provincie Noord-Holland, net als Terschelling. Het Posthuis op het westelijk gedeelte van het eiland herinnert daar nog aan; de post kwam sinds 1677 via Texel naar Vlieland en ging dan door naar Terschelling. De Duitsers veranderden dit en deelden het eiland in bij Friesland.^[2] Na de oorlog is deze wijziging van de provinciegrens niet teruggedraaid.

Hoewel Vlieland een Fries waddeneiland is wordt er, uitgezonderd door import van de vaste wal, geen Fries gesproken. Het oorspronkelijke dialect van Vlieland, het Vlielands, vond vooral aansluiting bij de dialecten van Texel en Noord-Holland. Het leek op het Tessels, maar onderscheidde zich daarvan door zijn klinkers. De laatste spreekster, mevrouw Petronella de Boer-Zeylemaker, overleed in 1993 op 107-jarige leeftijd.

Naast deze geschiedenis is er de bekende mythe over een alternatieve ontstaanswijze van Vlieland. Het verhaal gaat dat in het verleden piraten de plek waar nu het huidige Vlieland ligt gebruikten om hun buit te verstoppert. Deze buit, met name bestaande uit sterke drank en wijn, nam dusdanige vormen aan dat bij vloed niet alles onder water bleef. En zo ontstond langzaam maar zeker een nieuw eiland.

Geografie

Kernen

Het enige dorp op het eiland is Oost-Vlieland. Een tweede dorp, genaamd West-Vlieland verdween in 1736 in zee door overstromingen.

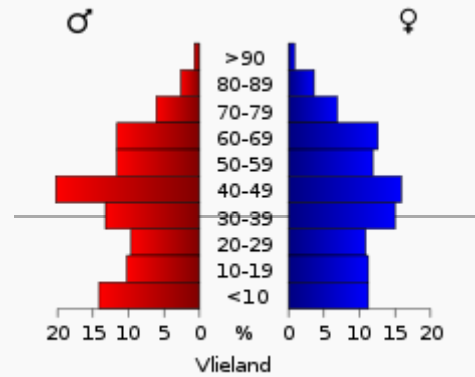
Vliehors

Het westen van het eiland vormt een uitgestrekt natuurgebied, de Vliehors, dat tevens fungeert als militair oefenterrein van de Koninklijke Luchtmacht

Aangrenzende gemeenten

Website

www.vlieland.nl

Bevolkingspiramide (2008)

Foto's

Kaart van Oost-Vlieland

Portaal Nederland

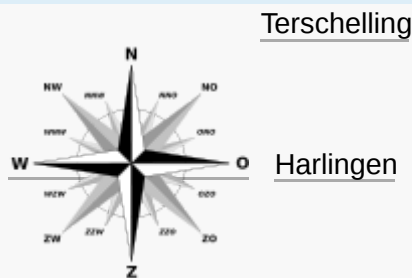

Topografische gemeentekaart van Vlieland, februari 2018

Vlieland bij laagtij vanuit de ruimte gezien

Aangrenzende gemeenten

Texel

Politiek

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Vlieland bestaat uit 9 zetels. Hieronder staat de samenstelling van de gemeenteraad sinds 1998:

Gemeenteraadszetels						
Partij	1998	2002	2006	2010	2014	2018
<u>Nieuw Liberaal Vlieland</u>	-	-	-	-	-	4
<u>GroenWit</u>	-	-	-	-	2	3
<u>Algemeen Belang Vlieland</u>	3	3	3	3	3	2
<u>VVD</u>	3	4	3	4	4	-
<u>PvdA</u>	3	2	3	2	-	-
Totaal	9	9	9	9	9	9

College van B&W

Het college van burgemeester en wethouders van Vlieland bestaat uit:

- Burgemeester: Tineke Schokker
- Wethouders:
 - R. Hoekstra (VVD) locoburgemeester
 - H. Visser (Algemeen Belang Vlieland, ABV)
- Secretaris: mr R.A. Lanting

Bezienswaardigheden

Op Vlieland zijn er een aantal rijksmonumenten, oorlogsmonumenten en kunstwerken, zie:

- Lijst van rijksmonumenten in Vlieland
- Lijst van oorlogsmonumenten in Vlieland
- Lijst van beelden in Vlieland

Vuurtoren

Boven op de Vuurboetsduin staat de vuurtoren van Vlieland, ook wel de Vuurduin genoemd. De vuurtoren is zelf maar 9,5 meter hoog,^[3] maar door de hoge ligging van 42 meter^[4] schijnt de toren 51 meter boven de zeespiegel. Het hoogste punt van de Vuurboetsduin is 45 meter.^[4] De vuurtoren is in 1909 opgericht; daarvoor deed hij dienst in IJmuiden. In 1929 is naast de vuurtoren een uitkijkpost op palen gebouwd en in 1986 is de koepel geheel vernieuwd. De vuurtoren werkt automatisch maar is open voor

toerisme en voor evenementen zoals trouwerijen.

Economie en infrastructuur

Toerisme

Toerisme is de voornaamste bron van inkomsten op Vlieland. Vlieland kent een vijftiental hotels en enkele honderden vakantiehuizen en appartementen. Er zijn twee kampeerterreinen op het eiland, genaamd Stortemelk en Lange Paal. De totale strandlengte is 20 km en de totale lengte van de fietspaden is 26 km. Sinds 2009 vindt in de eerste week van september het driedaagse muziekfestival "Into the Great Wide Open" plaats.

Vervoer

Vlieland is voor toeristen niet toegankelijk met auto's en motoren. Bewoners kunnen bij de gemeente een B-ontheffing voor een motorvoertuig aanvragen. Bedrijven die werkzaamheden op het eiland verrichten kunnen een T-(tijdelijke)ontheffing aanvragen.

Rederij Doeksen onderhoudt een veerdienst tussen Harlingen, Terschelling en Oost-Vlieland. Rederij De Vriendschap onderhoudt in de zomerperiode een veerdienst tussen De Cocksdorp op Texel en de Vliehors aan de zuidkant van het eiland speciaal voor fietsers en wandelaars.

Vanaf de Vliehors verloopt verder vervoer via een speciaal vrachtvoertuig, de Vliehors Express. De enige buslijn op het eiland, lijn 1, wordt geëxploiteerd door TCR Vlieland in opdracht van Arriva.^[5] Hierop rijden sinds 1 januari 2017 elektrische bussen. In het totaal zijn er 3 bussen aanwezig op Vlieland. 1x elektrische 12 meter bus, 1x elektrische midibus en 1x 12m dieselbus.

Haven

De jachthaven van Vlieland, een van de 17 waddenhavens, is gelegen aan de zuidkant van het eiland, ca. 800 meter ten oosten van het dorp Oost-Vlieland. De haven is het hele jaar geopend en biedt plaats aan ca. 300 schepen. De maximale afmetingen zijn: lengte 60 m, breedte 10,00 m en diepgang 3,40.^[6] De haven is ook bij laag water aan te varen. Vanwege de relatief sterke stroom, die dwars op de haveningang staat en de smalle doorvaart is het moeilijk om zeilend de haven te naderen of te verlaten.^[7] In de zomervakantie moet er rekening mee worden gehouden dat de haven vol is en er geen nieuwe schepen toegelaten worden. Dit betekent dat vaak al voor 14:00 uur een ligplaats gezocht moet worden. Charterschepen meren af in de werkhaven, het zuidelijk gedeelte. Als de haven vol is zijn de alternatieven droogvallen voor het dorp of een beschutte plaat achter de Richel of doorvaren naar Terschelling (met een gunstig tij 1,5 tot 2 uur zeilen). Behalve de haven heeft Vlieland een aparte aanlegsteiger voor de veerdienst bij het dorp zelf.

Bekende Vlielanders

Vuurtoeren Vlieland, Vuurduin

ANWB paddenstoel op Vlieland

De veerboot tussen Harlingen en Vlieland

De veerboot tussen Texel en Vlieland

- Nicolaus Cruquius (1678-1754), veelzijdig wetenschapper is geboren in West-Vlieland
- Willem de Vlamingh (1640-1698), ontdekkingsreiziger die o.a. in opdracht van de VOC de westkust van Australië in kaart bracht, is geboren in Oost-Vlieland
- Betzy Akersloot-Berg (Aurskog 1850-1922 Vlieland), zeeschilderes, leerlinge en vriend van Hendrik Willem Mesdag woonde van 1896 tot aan haar dood in 1922 met haar man Gooswinus Akersloot op Vlieland
- Liesbeth List (Bandung, 12 december 1941), chanssonnière en actrice, werd door vader en stiefmoeder - na een vakantie - op Vlieland achtergelaten.
- Jan Jacob Slauerhof (1898 - 1936), dichter en romanschrijver, leed aan astma en om verlichting te brengen bracht hij elk jaar enkele maanden door op Vlieland.

Foto's

Het Armhuis, Badweg

Duinen langs de Fortweg

Het strand van Vlieland

Vuurtoeren op de Vuurboetsduin

Nabij het *Posthuys* om west, werd deze situatie in 1998 gefotografeerd.

Externe link

- Gemeente Vlieland

Bronnen, noten en/of referenties

1. Van het geschrift zijn slechts twee exemplaren bewaard gebleven. Eén in de Bijzondere Collecties van de UB-UvA: catalogus-titel (<http://permalink.opc.uva.nl/item/001102111>) . En één in de bibliotheek van de Universiteit Gent, dat is ontsloten in Google books (<https://books.google.nl/books?id=-ldJAAAACAAJ>) . Het werk is in 2011 opnieuw uitgegeven en hertaald door Anne Doedens en Jan Houter: WorldCat entry (<http://www.worldcat.org/oclc/743074354>) .
2. Friesland zoals het was, September 1942 (<http://www.frieslandzoalshetwas.nl/?q=1&aflnr=62&artid=1>) , Tresoar.
3. Informatie over rijksmonumentnummer 37578 (<https://monumentenregister.cultureelerfgoed.nl/monument/s/37578>)
4. Actueel hoogteBestand: ahn.nl (<http://www.ahn.nl/>)
5. Bus Vlieland (<https://web.archive.org/web/20120626225135/http://www.vlieland.net/bereik-vlieland/busdienstregeling/>)

6. Officiële bekendmaking, in werking op 1 januari 2016 (<https://zoek.of.fcielebekendmakingen.nl/stcrt-2015-44903.html>)
7. **Scheepswijs.nl** : Veilig de haven van Vlieland invaren (<http://www.scheepswijs.nl/sdz/pdf/sdz2011-07-vlieland-haven-invaren-scheepswijs.pdf>)

Zie de categorie ***Vlieland*** van [Wikimedia Commons](#) voor mediabestanden over dit onderwerp.

Gemeenten in de provincie Friesland

[Achtkarspelen](#) · [Ameland](#) · [Dantumadeel](#) · [Dongeradeel](#) · [Ferwerderadeel](#) · [De Friese Meren](#) · [Harlingen](#) · [Heerenveen](#) · [Kollumerland c.a.](#) · [Leeuwarden](#) · [Ooststellingwerf](#) · [Opsterland](#) · [Schiermonnikoog](#) · [Smallingerland](#) · [Súdwest-Fryslân](#) · [Terschelling](#) · [Tietjerksteradeel](#) · [Vlieland](#) · [Waadhoeke](#) · [Weststellingwerf](#)
Steden en dorpen · *Voormalige gemeenten* · **Nederland:** *Provincies* · *Gemeenten*

Waddeneilanden

Nederlands: [Noorderhaaks](#) · [Texel](#) · [Vlieland](#) · [Richel](#) · [Griend](#) · [Terschelling](#) · [Ameland](#) · [Engelsmanplaat](#) · [Schiermonnikoog](#) · [Rottumerplaat](#) · [Rottumeroog](#)

Duitsland: [Borkum](#) · [Lütje Hörn](#) · [Kachelotplate](#) · [Memmert](#) · [Juist](#) · [Norderney](#) · [Baltrum](#) · [Langeoog](#) · [Spiekeroog](#) · [Wangerooge](#) · [Minsener-Oldoog](#) · [Mellum](#) · [Langlutjen I & II](#) · [Neuwerk](#) · [Scharhörn](#) · [Nigehörn](#) · [Trischen](#) · [Blauort](#) · [Pellworm](#) · [Nordstrand](#) · [de Halligen](#) · [Amrum](#) · [Föhr](#) · [Sylt](#)

Denemarken: [Rømø](#) · [Mandø](#) · [Fanø](#) · [Langli](#)

Verdwenen: [Bosch](#) · [Bant](#) · [Buisse](#) · [Corresant](#) · [Heffesant](#) · [Monnikenlangenoog \(Moenkelangenoe\)](#)

Overgenomen van '<https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Vlieland&oldid=51380520>

Deze pagina is voor het laatst bewerkt op 6 apr 2018 om 13:06.

De tekst is beschikbaar onder de licentie [Creative Commons Naamsvermelding/Gelijk delen](#) er kunnen aanvullende voorwaarden van toepassing zijn. Zie de [gebruiksvoorwaarden](#) voor meer informatie.

Wikipedia® is een geregistreerd handelsmerk van de [Wikimedia Foundation, Inc](#), een organisatie zonder winstoogmerk.